

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Historia e teoría da literatura dramática
DISCIPLINA	Literatura Dramática III
TITULACIÓN	Titulación Superior en Arte Dramática
ESPECIALIDADE	Interpretación
ITINERARIO	
CURSO	2º
CRÉDITOS ECTS	3,5 créditos
CARÁCTER	
DEPARTAMENTO	Teoría e historia das artes escénicas
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Carmen Abizanda Losada
DOCENTES	Nome e apelidos: Carmen Abizanda Losada Horario titorías: https://esadgalicia.com/curso-escolar/ Despacho: D4 Contacto: carmenabizanda@edu.xunta.gal
DESCRICIÓN	Estudo dos principais textos e autores relevantes do período da literatura dramática universal considerado, atendendo ao momento histórico en que se crearon, ao seu contido, forma e xénero e tendo en conta a especificidade das competencias do perfil profesional do/da intérprete.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Competencias básicas adquiridas na materia de Teoría e análise dramática. Faise necesario superar a Literatura Dramática I para poder ser avaliado da Literatura Dramática II e da Literatura Dramática III
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego ☒ Castelán ☐ Inglés ☐
2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos multidisciplinares e en contextos culturais diversos.
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.

X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.	
X7	Valorar a Arte Dramática como unha actividade integrada na sociedade e na cultura galegas, coas que comparte obxectivos e retos.	
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE		
EI5	Concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.	
EI6	Estudar o feito escénico a partir de diferentes métodos e coñecer aspectos básicos na investigación escénica.	
3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA		COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Lectura comprensiva e analítica dos textos das épocas correspondentes.		T8, X3, EI6
2. Comprensión dos factores sociais, estéticos e literarios que sustentan as creacións dramáticas de cada autor		T2, X6
3. Identificación dos autores e movementos, distinguindo os trazos singulares das súas obras e os discursos dramáticos vinculados.		T2, T8
4. Desenvolvemento da capacidade crítica aplicada á lectura e valoración das creacións literarias.		T8, X3
5. Expresión precisa e técnica das propias ideas en relación cos textos, tanto oralmente como por escrito.		T1, T8
6. Análise comparativa de textos, da mesma corrente ou de correntes diferentes, e de manifestacións artísticas diversas.		T15, T14
7. Dominio da metodoloxía de investigación bibliográfica, incorporando as novas tecnoloxías e facendo un uso adecuado das mesmas.		T3, X1
8. Interpretación da obra dramática de xeito aplicado á especialidade de interpretación.		X5, EI5
9. Participación activa en presentacións e debates, defendendo con rigor as súas ideas propias, fomentando o respecto e a escoita das ideas alleas.		EI5, T8, X3, T9, X7
10. Estimulación da autonomía de traballo e o interese persoal polas materias tratadas.		T1, EI6, T2, X1, X7
4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. A dramaturxia contemporánea. Drama poético e posdrama. Hacia un novo concepto do personaxe.	1.1 Tendencias escénicas en Francia. 1.1.1 O teatro poético de Bernard-Marie Koltés 1.1.2 Michel Vinaver. 1.1.3 Os novos dramaturgos franceses. 1.1.3.1 Enzo Cormann. 1.1.3.2 Laurent Gaudé. 1.2. Teatro en lingua alemana. Heiner Müller, Botho Strauss e Peter Handke. 1.3. Dramaturgos norteamericanos: Albee e Mamet. 1.4 Italia. O posicionamento crítico de Darío Fo.	12h.
2. A literatura dramática última. Inglaterra. A renovación do teatro europeo.	2.1 Teatro inglés. 2.1.1 Harold Pinter. 2.1.2 Caryl Churchill. 2.1.3 Sarah Kane. O movemento In Yer Face.	11h.

3. A escena española recente. Posguerra, ditadura e nova dramaturxia.	3.1 A posguerra e a ditadura. 3.2 . A renovación da escrita. Sanchis Sinisterra, José Luis Alonso de Santos e Ignacio Amestoy. 3.3 Os dramaturgos dos 90.	10h.
4. A dramaturxia galega. A xeración Abrente e o teatro posterior.	4.1. O grupo Abrente: 4.1.1 Manuel Lourenzo. 4.1.2 Euloxio R. Ruibal. 4.1.3 Roberto Vidal Bolaño. 4.2. Autores dos oitenta. 4. 3. A xeración dos noventa.	12h.
TOTAL SESIÓNS		45h.

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE

Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introdutorias	5		5
Exposición maxistral	10		10
Exposición práctico-teórica	7		7
Práctica individual	5		5
Práctica colectiva	8		8
Obradoiro			
Seminarios			
Actividades complementarias (Lectura e análise individual)		60	60
Outros			
Titorías individuais	5		5
Titorías de grupo			
Actividades de avaliación. Probas			
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	5		5
Actividades de avaliación. Revisión			
TOTAL	45	60	105
PORCENTAXE	40%	60%	100%

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE

Actividades	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encaminadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado así como a presentar a materia.
Exposición maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices de traballo e aspectos básicos para o debate co fin de proporcionar na aula os contidos conceptuais mínimos da disciplina.
Lectura e análise individual	Interpretación persoal e rigurosa dos textos de lectura obrigatoria. O alumnado deberá tomar nota dos aspectos e impresións que lle suxira a lectura co obxectivo de reflexionar sobre eles e de utilizalos para a posta en común. Debe, ademáis, ter especialmente en conta a análise dos elementos de significación do texto proposto polo docente para a súa lectura.
Posta en común colectiva na aula	O/a alumno/a deberá mostrar as súas percepcións con respecto ás pezas lidas e con respecto ós contidos concretos que presente o docente.
Traballos práctico-teóricos de creación	A partir do material presentado, o alumno deberá desenvolver traballos prácticos que redunden nun mellor aproveitamento dos coñecementos

	adquiridos e tamén dos autores/as estudados. Tamén aportaranse textos de diversos xéneros literarios que introducirán a reflexión sobre a materia.	
Actividades de avaliación	O alumnado deberá ser avaliado polos traballos de aula, polas análises semanais das pezas obrigatorias a través das notas de lectura e por un comentario crítico sobre unha peza de obrigada lectura.	
7. ATENCIÓN PERSONALIZADA		
Titorías	Os alumnos e as alumnas contan cunhas titorías de apoio semanais, sen perxucio de que se fagan encontros co profesor cando o alumno así o requira. O profesor tamén estará en contacto con eles a través do enderezo electrónico.	
Corrección e comentarios	Os alumnado poderán contrastar as súas análises co profesor todas as semanas. Cada unha delas traballarán sobre unha peza distinta do periodo da literatura obxecto de estudo.	
8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN		
8. 1 Avaliación ordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
<p>Aqueles alumnos/as que teñan dereito a avaliación continua realizarán no marco das clases os traballos prácticos de aula, os traballos individuais e máis grupais e un comentario crítico sobre unha das pezas de obrigatoria lectura. O alumnado deberá presentar o día de análise de cada peza as notas que individualmente tomou da lectura. Valorarase especialmente a participación activa na clase e nos debates que xurdan das análises das pezas obrigatorias.</p> <p><u>Obras de lectura obrigatoria:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -<i>A noite xusto antes dos bosques</i> de Koltés. -<i>A petición de emprego</i> de Michel Vinaver. -<i>Sigue la tormenta</i> de Enzo Cormann. (*) -<i>Cinzas nas mans</i> de Laurent Gaudé. (1) -<i>El porteiro</i> de Harold Pinter. -<i>Kaspar</i> de Peter Handke.(1) -<i>Morte accidental dun anarquista</i> de Darío Fo. -<i>Lonxe</i> de Caryl Churchill. -<i>Degoiro</i> de Sarah Kane. -<i>Un sueño árabe</i> de Roland Schimmelpfenning.(*) 	T1, T2, T3, T8, T9, T14, X1, X3, X5, X6, X7, EI5, EI6	80%

<p><i>O monstro</i> de Agota Kristof</p> <p>-<i>Y los peces salieron a combatir contra los hombres</i> de Angélica Lidell.</p> <p>-<i>A lingua en pedazos</i> de Juan Mayorga</p> <p>-<i>¡Haberlos quedado en casa, capullos!</i> de Rodrigo García.</p> <p>-<i>O cabodano</i> de Euloxio R. Ruibal.</p> <p>-<i>Animaliños</i> de Roberto Vidal Bolaño.</p> <p>-<i>Concerto para un home só</i> de Luisa Villalta.</p> <p>Nestes dous últimos bloques agrúpanse tres lecturas pertencentes a unha mesma xeración literaria. Cada grupo de alumnos deberá elixir de cada bloque unha delas.</p> <p>Os textos marcados con asterisco constitúen lecturas de apoio de carácter non obrigatorio.</p> <p>Os textos designados co "(1)" vanse traballar só na clase.</p> <p>Os estudantes que non teñan superada algunha das probas necesarias deberán realizar un exame na data e hora da convocatoria ordinaria.</p> <p>Tamén se terá en conta a participación en clase de xeito que estará reflectida na nota final.</p>	<p>T1, T8, T15, X1, X5</p>	<p>20%</p> <p>Total: 100%</p>
<p><u>Descrición sintética:</u></p> <p>Exercicios teórico-prácticos de creación (Exercicios de aula).</p> <p>Análise e exposición oral na aula sobre as pezas dramáticas co apoio das notas tomadas polo alumno durante a lectura.</p>	<p>X1, X5, X7, EI5, T1, T8</p> <p>T2, T3, T8, T14, T15, X1, X3, X5, X7, EI6</p>	<p>25%</p> <p>30%</p>

Comentario crítico dunha peza de obrigada lectura.	T1,T2,T3, T14, X1, X6, X7	25%
Participación.	T1, T8, T15, X1, X5	20%
Total: 100%		
8.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Na convocatoria de xullo o/a alumno/a deberá examinarse dos contidos aos que se refire o temario e tamén deberán facer unha proba de lectura sobre as pezas obrigatorias respondendo a preguntas sobre estes textos. Quen non supere a avaliación ordinaria terá que realizar este exame.	T1, T2, T3, T8, T9, T14, T15, X1, X3, X5, X6, X7, E15, E16 Exame	100%
Total: 100%		
O/a alumno/a que copie en calquera exame terá automaticamente un suspenso na asignatura.		
<i>Tanto na convocatoria de xuño como na de xullo o alumnado deberá establecer unha comunicación previa co docente, mínimo seis semanas antes da data do exame, para aclarar e concretar a estrutura e as particularidades do mesmo.</i>		
8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Os estudantes que perdan o dereito a avaliación continua por ausentarse a máis dun 10% das horas da materia deberán someterse a exame na convocatoria de xuño. Este consistirá en preguntas sobre os contidos aos que se refire o temario e sobre as lecturas obrigatorias.	T1, T2, T3, T8, T9, T14, T15, X1, X3, X5, X6, X7, E15, E16 Exame	100%
Total: 100%		
9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS		
<p>Referencias básicas</p> <p>Ruiz Ramón, Francisco (2007) <i>Historia del teatro español del siglo XX</i>. Madrid. Cátedra.</p> <p>Huerta Calvo, Javier (2003) <i>Historia del teatro español</i>. Madrid. Gredos.</p> <p>Ragué Arias, Mª José <i>El teatro del fin de milenio en España (1975 hasta hoy)</i>. Barcelona. Ariel</p> <p>Lehmann, Hans-Thies (2013) <i>Teatro posdramático</i>. Madrid. Cendeac.</p> <p>Del Monte Martínez, Fernanda (2015) <i>Territorios textuales en el teatro denominado posdramático</i>. Bilbao. Artezblai.</p> <p>García Barrientos Jose-Luis (2014) <i>La razón pertinaz. Teoría y teatro actual en español</i>: Bilbao. Artezblai</p> <p>Garnier, Enmanuelle (2016) <i>Antología de teorías teatrales</i>: Bilbao. Artezblai.</p>		

Herreras Enrique (2016) *Notas y contranotas para una estética teatral*: Bilbao. Artezblai.
Veites, Manuel (Cood) (2008) *Literatura dramática. Unha introducción histórica*. Vigo. Galaxia.
Veites, Manuel (ed.) (1998) *Do novo teatro á nova dramaturxia* (1965-1995). Vigo. Xerais.
Wellwarth George E.(1974) *Teatro de protesta y paradoja*. Madrid. Lumen.

Referencias complementarias

Diez Puertas Emeterio (ed.) (2019) *Poliedro acerca de Juan Mayorga*:Ediciones Antígona. Madrid.
Gurpequi, José Antonio (2002) *Estudios sobre teatro en lengua inglesa*. Madrid.Huerga Fierro Editores.
Leonard e Gabrielle (1996) *Panorámica del teatro español actual*. Madrid. Fundamentos.
Pavis, Patrice (1998) *Teatro contemporáneo: imágenes y voces*. Chile.Lom Ediciones.
Romera Castillo José (ed.) (2006) *Tendencias escénicas al inicio del siglo XXI*.Visor Libros. Madrid.
Sarrazac Jean-Pierre (dir.) (2013) *Léxico del drama moderno y contemporáneo*. México. Pasodiegato.
VV.AA (1992) *Historia de la literatura* volumen VI. Madrid.Akal.
Veites, Manuel (2007) *Cento vinte e cinco anos de teatro en galego*: Galaxia. Vigo.

10. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS

Calquera traballo escrito ten que manter as normas básicas de presentación, ortografía e redacción.
A asistencia é obrigatoria pero non implica aprobar, senón que hai que acadar uns mínimos avaliados.
A copia de material sacado da red ou de outro soporte sen facer referencia explícita a súa procedencia implicará o suspenso na asignatura.
Esta programación pode verse modificada nalgún punto en virtude do desenvolvemento da docencia e os seus imprevistos a criterio do docente avisando o alumnado de ditos cambios.
Para a asistencia á titorías débese falar previamente co/coa docente co fin de pactar o día e a hora de dita reunión.
Tamén se pode concertar a titoría enviado unha petición ao profesor/a por correo electrónico. Darase resposta tamén a través do correo electrónico indicando o día e a hora da titoría.